

Plats och tid	Inredia i Tibro, kl. 13.00–15.30	
Beslutande	Tommy Westerberg (C), Skövde ersätter Philip Segell (M), Skövde, ordförande Ingrid Martens (C), Falköping, 1:e vice ordf. Maria Bruckshaw (KD), Falköping ersätter Lena Sjö Dahl (M), Falköping Björn Bröne (L), Hjo Anders Karlsson (S), Hjo Anders Lundgren (C), Karlsborg, 2:e vice ordf. Peter Kornestedt (S), Karlsborg Göran Bergman (S), Skövde Gunnel Johansson (S), Tibro Thomas Danielsson (M), Tibro	
Övriga närvarande	Ersättare Kerstin Strandbergh (M), Hjo Kenny Johansson (S), Hjo Linda Schultz Forsberg (S), Skövde	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Max Ulrikz, avdelningschef miljöskydd Eleonor Daag, sekreterare Annika Grimling, miljöinspektör Cecilia Wessberg, miljöinspektör, § 23a
Ajournering	Kl. 14.05–14.30	
Utses att justera	Göran Bergman	

Underskrifter

Sekreterare

Paragrafer

~~18-26~~ 26-34

Ordförande

Eleonor Daag

Anders Lundgren (C)

Justerande

Göran Bergman (S)

ANSLAG

Protokollet är justerat

Organ	Miljönämnden östra Skaraborg		
Sammanträdesdatum	2022-06-01	Anslaget sätts upp	2022-06-03
		Anslaget tas ner	2022-06-27
Förvaringsplats för protokollet	Miljösamverkan östra Skaraborg, Hertig Johans torg 2, Skövde		
Underskrift	 Eleonor Daag		

Innehållsförteckning

Internkontrollrapport tertial 1 2022.....	3
Ny taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2023 ..	4
Remiss från Livsmedelsverkets om förslag till nya föreskrifter om dricksvatten...	6
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28	7
För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB:s Bostadsrättsförening Dolken i Skövde	12
Information.....	17
Projektrapporter	18
Redovisning av delegationsbeslut	19
Övriga frågor	20

 GB

Internkontrollrapport tertial 1 2022

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att fastställa internkontrollrapporten för det första tertialet 2022.

Redogörelse för ärendet

Enligt internkontrollplanen för 2022 ska miljökontoret rapportera resultatet av internkontrollen för perioden januari–april till nämnden.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-05-19
Tertialrapport januari–april 2022 med bilagor
Bilaga 1. Öppna jämförelser – Företagsklimat 2021, tabeller
Bilaga 2. Öppna jämförelser – Företagsklimat 2021, rapport
Bilaga 3. NKI Miljösamverkan östra Skaraborg 2021

Bilaga

Tertialrapport januari–april 2022

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område från 1 januari 2023

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg föreslår direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område att gälla från den 1 januari 2023.

Redogörelse för ärendet

Respektive kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner beslutade att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som gäller från och med 1 januari 2022. Den innebar en övergång till SKR:s nya modell för miljöbalkstaxa.

En ny inriktning som den nya taxan har inneburit är att många verksamheter har gått från att betala en fast årlig avgift i förskott för den planerade tillsynen till att numera betala en avgift utifrån nedlagd tid i efterskott.

Redan när den nuvarande taxan antogs var nämndens och direktionens inriktning att taxan återigen skulle tas upp under 2022 för att revideras och därefter föreslås kommunerna att anta en ny taxa som ska gälla från och med 1 januari 2023. Syftet med att ta upp taxan vid två tillfällen så nära i tiden var främst att övergången till en ökad andel efterhandsdebiteringen skulle ske stegvis. Skälet till detta var att ha möjlighet att ställa om arbetssätt, mätmetoder och interna riktlinjer.

I och med taxan 2022 gick drygt 600 verksamheter över till efterhandsdebitering. Enligt förslaget som ligger för 2023 kommer ytterligare ca 400 verksamheter gå över till efterhandsdebitering. Kvarvarande ca 80 verksamheter med fast årlig avgift är verksamheter med prövningsnivå A och B (undantag branschen jordbruk). Skälet till att de fortsatt föreslås få en fast årlig avgift är för att det för dessa verksamheter är för att det bör vara lika avgiftssystem oberoende om länsstyrelsen eller kommunen har tillsynen. Dessa verksamheter är också ett undantag gentemot övriga eftersom en hel del händelsestyrd tillsyn ska rymmas inom den årliga avgiften.

I övrigt är det inga större förändringar gentemot gällande taxa.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa

- Fler verksamheter går över till efterhandsdebitering och hamnar således i bilaga 3 i stället för bilaga 2.
- Nya lokala koder för verksamheter som hanterar växtskyddsmedel enligt vägledning från centrala myndigheter.
- Nya lokala koder för att uppnå en mer detaljerad taxa. Dessa behövs främst för att kunna ha ett mer detaljerat register internt och påverkar inte avgifterna. Exempel: tidigare rymdes samtliga icke anmälningsskyldiga drivmedelsstationer, fordonstvättar och bilverkstäder under samma kod. Förslaget är att ha tre separata koder för att skilja på dessa. Liknande justeringar har gjorts på fler ställen i taxan.
- Uppdatering av timavgift och startår för indexhöjning.
- Ändrat hänvisningar i taxebestämmelserna med anledning av att fler verksamheter går över till efterhandsdebitering och bilaga 3.
- En separat paragraf för inställelseavgift i stället för att det står på flera olika ställen.
- Justeringar av samtliga bilagor enligt SKR:s anvisningar som skickats ut i maj 2022. Det är främst uppdaterade lagrumshänvisningar, förtydliganden, anpassningar i avgiftsnivåer för att stämma överens med förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken samt språkliga justeringar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-05-19
Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med bilagor

Bilaga

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område med bilagor

Beslutet skickas till

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg

Remiss från Livsmedelsverkets om förslag till nya föreskrifter om dricksvatten

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg lämnar följande yttrande:

Miljönämnden östra Skaraborg anser att förslaget till ny dricksvattenföreskrift innebär en stor förbättring i jämförelse med den nu gällande nationella föreskriften.

Redogörelse för ärendet

I januari 2021 fick ett nytt EU-direktiv för dricksvatten laga kraft. Direktivet ska implementeras i nationell lagstiftning senast i januari 2023. Med anledning av detta ska Livsmedelsverket ersätta den gamla nationella dricksvattenföreskriften med en ny. Livsmedelsverket har skickat ut förslaget till ny dricksvattenföreskrift på remiss. Miljösamverkan östra Skaraborg är en av de utpekade remissinstanserna enligt sändlistan.

Förslaget till föreskrift innehåller en tydligare koppling mellan krav och produktionsstorlek. Detta innebär att stora vattenproducenter får högre krav på sig i jämförelse med små och mellanstora dricksvattenproducenter. Införandet av offentlig och kommersiell verksamhet (OKV) innebär att små dricksvattenproducenter kommer att få lättnader i jämförelse med idag när det gäller bland annat undersökningsfrekvens, vilka parametrar som ska ingå i undersökningarna samt kravet på faroanalys.

Att begreppet tjänligt med anmärkning tas bort innebär även detta en tydlighet i jämförelse med gällande lagstiftning. Förslaget kommer också att innehålla krav på regelbundna undersökningar på råvatten och att fastighetsägare har vetskap om hur fastighetens rörledningsnät påverkar kvalitén på dricksvattnet hos abonnent när slutkonsumenten inte är densamma som fastighetsägaren. Det kommer att införas nya gränsvärden för cyanotoxin och PFAS. I nu gällande dricksvattenföreskrift saknas det gränsvärden för dessa.

Enligt förslaget kommer även producenter och tillhandahållare av dricksvatten att bli skyldiga att informera konsumenterna om kvalitén på dricksvattnet. Denna skyldighet finns inte i nu gällande lagstiftning.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-05-19

Remiss från Livsmedelsverket

Beslutet skickas till

Livsmedelsverket, diarienummer 2022/01733

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28 med organisationsnummer 716449-4945 om följande:

1. Riksbyggen Bostadsrättsförening (Brf.) Skövdehus nr 28 ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshuset nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Lägenhetsnummer
2140048	Korpralen 7	Rotegatan 10	
1696659	Korpralen 7	Rotegatan 12	

2. Efter att Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 har utfört åtgärder ska föreningen genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 januari 2023**.
3. När Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
4. Om Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kronor** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

MN § ~~24~~ forts.
29

Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I september 2015 redovisade föreningen radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att det fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds.

Miljönämnden fattade beslut den 19 oktober 2015 (DB 2015-1747, dnr 2014-6755) om att Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden, och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2017. Inga uppföljande mätningar kom in till nämnden.

I juni 2017 kontaktade bostadsrättsföreningen nämnden och förklarade att de hade glömt att höra av sig om att de behövde förlängd redovisningstid. De skulle skicka uppföljande mätningar till nämnden senast den 30 december 2017. Miljönämnden gav föreningen förlängt redovisningsdatum till den 31 januari 2018.

I februari 2018 informerade Brf. Skövdehus nr 28 nämnden om att de höll på med en långtidsmätning. De sa även att ifall det fortfarande skulle vara överskridande, skulle de behöva fram till den 30 april 2019 för att redovisa nya uppföljande mätningar. I mars 2019 kontaktade föreningen nämnden och berättade att de inte hade hunnit utföra åtgärder på grund av att entreprenörerna varit uppbokade. De sa att de i stället skulle börja med mätningarna hösten 2019. Nämnden gav Brf. Skövdehus nr 28 förlängd redovisningstid till den 31 januari 2020.

I januari 2020 redovisade bostadsrättsföreningen uppföljande radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att det fortfarande fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds. Föreningen redovisade även en åtgärdsplan där de uppgav att de planerade att redovisa uppföljande radonmätningar till nämnden i maj 2022.

Den 3 juni 2020 fattade miljönämnden beslut (MN § 37) om att Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden, och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2022. Beslutet var förenat med vite på 50 000 kronor per flerbostadshus.

 GB

MN § 21 forts.
29

I maj 2022 redovisade föreningen resultat från radonmätningar till miljönämnden. Nämnden granskade resultaten som visade att mätdosor saknades för lägenheterna [REDACTED] och [REDACTED] på Rotegatan 10 samt att Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds i lägenheterna [REDACTED] Rotegatan 10 och [REDACTED] Rotegatan 12. Föreningen uppgav även att de planerade att göra åtgärder och ny mätning under hösten 2022 samt redovisa resultaten från mätningarna senast den 31 januari 2023.

Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28 redovisade även resultat som visade att referensvärdet inte längre överskrids i följande flerbostadshus:

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Kommun
2231396	Korpralen 7	Rotegatan 8	Skövde

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhälleliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § ~~21~~ forts.

29

- a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
- b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
- c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Miljönämndens bedömning

Eftersom Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

 GB

MN § 21 forts.

29

Miljönämnden har tidigare förelagt Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 om att sänka radonhalten för flerbostadshusen med adress Rotegatan 10 och 12. Eftersom de inte har redovisat resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshusen med adress Rotegatan 10 och 12 senast 31 januari 2023, kan miljönämnden ansöka om att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala **100 000 kronor**. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om en avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 075 kronor. Det är först när Riksbyggen Brf. Skövdehus nr 28 har tagit emot avgiftsbeslutet som de kan överklaga avgiften.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-05-13

Beslutet skickas till

Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28, box 144, 541 23 Skövde
Riksbyggen ekonomisk förening, [REDACTED]

Bilagor till Riksbyggen Bostadsrättsförening Skövdehus nr 28

Överklagningshänvisning
Mottagningskvitto

 GB

För höga radonhalter i flerbostadshus som tillhör HSB:s Bostadsrättsförening Dolken i Skövde

Beslut

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att förelägga HSB:s Bostadsrättsförening Dolken i Skövde med organisationsnummer 766600-0836 om följande:

1. HSB:s Bostadsrättsförening (Brf.) Dolken i Skövde ska genomföra de åtgärder som behövs för att radonhalten inte ska överskrida referensnivån på 200 Bq/m³ luft i någon av lägenheterna i flerbostadshusen nedan. Tabellen visar vilka lägenheter som hade mätresultat som överskred Strålskyddsföreskriftens referensnivå i tidigare mätning.

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress
1657096	Lansen 1	[Redacted]
2181461	Dolken 1	[Redacted]
1862985	Bågen 2	[Redacted]
1771648	Bågen 2	[Redacted]

2. Efter att HSB:s Brf. Dolken i Skövde har utfört åtgärder ska de genomföra nya radonmätningar i de lägenheter där radonhalter konstaterats vara över 200 Bq/m³ luft, se tabellen i punkt 1. Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden senast den **31 maj 2023**.
3. Utföra mätningar i följande lägenheter:
 - De lägenheter som angränsar till en lägenhet med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft och ligger på samma våningsplan.
 - Lägenheten ovanför och nedanför lägenheten med radonhalt som överskrider referensvärdet 200 Bq/m³ luft.

Mätningarna ska göras mellan 1 oktober och 30 april och pågå under minst 60 dagar. Resultaten ska redovisas till miljönämnden **senast den 31 maj 2023**. Om HSB:s Brf. Dolken i Skövde har mätt i någon av lägenheterna i punkt 3 tidigare och resultatet var under referensvärdet 200 Bq/m³ luft, behöver de inte göra om mätningen i den lägenheten.

4. När HSB:s Brf. Dolken i Skövde redovisar mätresultat till miljönämnden ska det framgå vilken lägenhet som respektive mätning är utförd i.
5. Om HSB:s Brf. Dolken i Skövde säljer någon av de aktuella fastigheterna innan de har hunnit redovisa de nya mätningarna, ska de i stället lämna köparens namn och adress till miljönämnden.

MN § 22 forts. 30

Nämnden beslutar att förena **punkt 2** i föreläggandet med vite om **50 000 kronor** för vart och ett av flerbostadshusen i tabellen i punkt 1, om punkt 2 inte följs.

Av strålskyddslagen framgår att detta beslut gäller omedelbart även om det överklagas eftersom inte annat bestämts.

HSB:s Brf. Dolken i Skövde har rätt att överklaga beslutet. Information om bland annat vad överklagan ska innehålla finns i bifogad överklagningshänvisning.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg har tidigare uppmanat HSB:s Brf. Dolken i Skövde att mäta radon i sina flerbostadshus och redovisa resultaten till nämnden. I maj 2015 redovisade de resultat från radonmätningar till nämnden. Miljönämnden granskade resultaten som visade att det fanns lägenheter där Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ luft överskreds.

Miljönämnden fattade beslut (DB 2015-972) om att bostadsrättsföreningen skulle genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus där det fanns överskridanden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2018. I juli 2018 redovisade föreningen uppföljande mätningar för några av lägenheterna. Nämnden granskade resultaten som visade att det fortfarande fanns lägenheter där referensvärdet 200 Bq/m³ luft överskreds.

I september 2018 förelade (DB 2015-3259) miljönämnden HSB:s Brf. Dolken att genomföra radonsänkande åtgärder och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast den 31 maj 2020. Beslutet var förenat med vite. I mars 2020 lämnade bostadsrättsföreningen in nya uppföljande mätningar till nämnden, vilka visade att det fortfarande fanns lägenheter där 200 Bq/m³ luft överskreds.

I april 2020 förelade miljönämnden HSB:s Brf. Dolken att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus som fortsatt hade för höga värden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast 31 januari 2021. Beslutet var förenat med vite. I januari 2021 lämnade bostadsrättsföreningen in nya uppföljande mätningar till nämnden, vilka visade att det fortfarande fanns lägenheter där 200 Bq/m³ luft överskreds.

I mars 2021 förelade miljönämnden HSB:s Brf. Dolken att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten i de flerbostadshus som fortsatt hade för höga värden och redovisa uppföljande mätningar till nämnden senast 31 maj 2022.

I april 2022 lämnade bostadsrättsföreningen in nya uppföljande mätningar till nämnden, vilka visade att det fortfarande fanns lägenheter där referensvärdet för radon i inomhusluft överskreds.

 GB

MN § 22 forts.
30

HSB:s Brf. Dolken redovisade även resultat som visade att referensvärdet inte längre överskrids i följande flerbostadshus:

Byggnadsid	Fastighetsbeteckning	Adress	Kommun
1961041	Dolken 1		Skövde
1857640	Dolken 1		Skövde

Bostadsrättsföreningen har även redovisat att de planerar att genomföra åtgärder i lägenheterna där referensvärdet överskrids. De räknar med att vara klara med åtgärder och uppföljande mätningar till våren 2023.

Skälen för miljönämndens beslut

Tillämpade bestämmelser

Av 3 kapitlet 5 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller är ansvarig för en åtgärd som kan innebära att en människa exponeras för joniserande strålning ska optimera strålskyddet genom att så långt som det är möjligt och rimligt med hänsyn till befintlig teknisk kunskap samt ekonomiska och samhällsliga faktorer begränsa

1. sannolikheten för exponering,
2. antalet personer som exponeras, och
3. storleken på den individuella stråldosen.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddslagen framgår att det i fråga om lokaler som allmänheten har tillträde till och i fråga om bostäder ska fastighetsägaren optimera strålskyddet genom att vidta åtgärder så att radonhalten hålls så låg som det är möjligt och rimligt.

3 kapitlet 10 § strålskyddslagen: Den som bedriver en verksamhet med joniserande strålning eller verksamhet i en omgivning med joniserande strålning eller som sysselsätter någon för att utföra arbete i en sådan verksamhet ska i den utsträckning som behövs från strålskyddssynpunkt och med hänsyn till verksamhetens eller arbetets art och andra förhållanden

1. kontrollera och upprätthålla strålskyddet på de platser där strålning kan förekomma,
2. underhålla de tekniska anordningar och den utrustning för mätning eller strålskydd som används i verksamheten,
3. vidta de åtgärder och försiktighetsmått i övrigt som behövs för att hindra eller motverka skada på människors hälsa eller miljön, och
4. se till att alla som arbetar i verksamheten och kan komma att exponeras för joniserande strålning har

MN § ~~22~~ forts.
30

- a. god kännedom om de förhållanden, villkor och föreskrifter som verksamheten bedrivs under,
- b. kunskap om de risker som kan vara förenade med verksamheten, och
- c. den kompetens som behövs för att strålskyddet ska fungera tillfredsställande.

Av 8 kapitlet 4 § strålskyddslagen framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska på begäran av tillsynsmyndigheten ge myndigheten de upplysningar eller de handlingar som behövs för tillsynen.

I 8 kapitlet 6 § strålskyddslagen finns det angivet att tillsynsmyndigheten får besluta de förelägganden som behövs för tillsynen och för att de som har skyldigheter enligt denna lag, föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen eller beslut som meddelats med stöd av lagen ska fullgöra dessa.

Av 8 kapitlet 7 § strålskyddslagen framgår det att ett beslut om föreläggande enligt 6 § får förenas med vite.

I 10 kapitlet 3 § strålskyddslagen finns det angivet att beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart om inte annat bestäms.

Av 3 kapitlet 6 § strålskyddsförordningen (2018:506) framgår det att referensnivån för radon är 200 becquerel per kubikmeter luft (Bq/m³ luft) inomhus i bostäder och lokaler som allmänheten har tillträde till.

Miljönämndens bedömning

Eftersom HSB:s Brf. Dolken i Skövde har redovisat att radonhalten inom nämnda flerbostadshus överskrider Strålsäkerhetsmyndighetens referensvärde på 200 Bq/m³ och på grund av risken för lungcancer i samband med höga radonhalter i bostäder bedömer miljönämnden att det finns skäl att kräva att de ska vidta åtgärder för att sänka radonhalten.

Miljönämnden bedömer att HSB:s Brf. Dolken i Skövde som fastighetsägare är de som har den faktiska möjligheten att genomföra åtgärder för att sänka radonhalten. För att ta reda på om åtgärderna har haft effekt behöver nya mätningar göras efter att åtgärderna är klara. Miljönämnden bedömer att kostnaderna för att utföra åtgärderna och mätningarna är rimliga i förhållande till nyttan det medför.

HSB:s Brf. Dolken i Skövde ska genomföra nya långtidsmätningar i de lägenheter där radonhalter över 200 Bq/m³ luft har konstaterats för att visa att åtgärderna har haft effekt. Eftersom radonhalten kan variera inom ett hus och HSB:s Brf. Dolken i Skövde inte har mätt i alla lägenheter, är det viktigt att de genomför fler mätningar för att säkerställa att radonhalten inte är för hög i fler lägenheter i huset. Långtidsmätningarna ska ske enligt det urval som beskrivs i punkt 3 i beslutet.

 GB

MN § 22 forts.
30

Miljönämnden har tidigare förelagt HSB:s Brf. Dolken i Skövde om att sänka radonhalten för flerbostadshusen med byggnadsid 1657096, 2181461, 1862985, 1771648.

Eftersom de inte har redovisat några resultat som visar på tillräckliga åtgärder inom förelagd tid anser miljönämnden att det är motiverat att förena föreläggandet med vite för att HSB:s Brf. Dolken i Skövde ska genomföra åtgärder som sänker radonhalten i inomhusluften.

Fortsatt handläggning

När miljönämnden har tagit emot mätprotokoll från HSB:s Brf. Dolken i Skövde kommer nämnden att granska dem. Om protokollen visar att radonhalten inte överskrider 200 Bq/m³ luft kommer nämnden att avsluta ärendet.

Om HSB:s Brf. Dolken i Skövde inte redovisar nya radonmätningar efter att de genomfört radonsänkande åtgärder för flerbostadshuset med byggnadsid 1657096, 2181461, 1862985, 1771648 senast 31 januari 2023, kan miljönämnden ansöka om att vitet ska dömas ut. Föreningen får då maximalt betala **200 000 kronor**. Nämnden kan även komma att besluta om ett nytt föreläggande med vite.

Avgift för handläggning

Miljönämnden kommer att fatta beslut om en avgift för handläggningen av detta ärende. Avgiften per timma är 1 075 kronor. Det är först när HSB:s Brf. Dolken i Skövde har tagit emot avgiftsbeslutet som de kan överklaga avgiften.

I handläggningstiden ingår till exempel inläsning och beredning av ärendet, samråd med andra, registerhållning, upprättande av skrivelser samt beslutsfattande.

Miljönämnden kommer även att ta ut avgifter för den tid som uppföljningen av detta beslut tar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2022-05-19

Beslutet skickas till

HSB:s Brf. Dolken i Skövde, [REDACTED]

Bilagor till HSB:s Brf. Dolken i Skövde

Överklagningshänvisning

 GB

MN § 23 3j

Information

- a) Sammanställning av Hjordnära Mejeri AB:s åtgärder för att minska utsläpp
- b) Rapport från studiebesök vid Sveriges miljökommuners vårmöte (dnr 2022-2926)
- c) Rapport från Vätternvårdsförbundets årsstämma

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

MN § 24 32

Projektrapporter

Miljönämnden har tagit del av följande projektrapporter:

- Tillsyn av förskolor – giftfri förskola och information om riskbedömning (dnr 2021-5769)
- Livsmedelskontroll hos vård- och omsorgsverksamheter, skolor och dricksvattenverksamheter (dnr 2021-9391)
- Miljötillsyn med fokus på avfallshantering hos C klassade verksamheter (dnr 2022-837)
- Miljötillsyn på drivmedelsanläggningar och fordonstvättar (dnr 2022-839)

 GB

MN § 25- 33

Redovisning av delegationsbeslut

Se bifogade förteckningar över delegationsbeslut daterade 2022-04-01 t.o.m. 2022-04-31.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

 GB

MN § 26-34

Övriga frågor

- Göran Bergman (S) informerar om att han får återkommande telefonsamtal från en privatperson som har ett ärende hos Miljösamverkan.
- Gunnel Johansson (S) ställer en fråga om miljökontorets hantering av ett ärende om förhandsbesked för en fastighet på landsbygden i Tibro kommun.

 GB